

HEZKUNTZA SAILA
DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN

HEZKUNTZA- LAGUNTZAREN BERARIAZKO PREMIA DUTEN IKASLEEN FAMILIENTZAKO ORIENTABIDEAK

Bizi dugun egoerak paradigma berri baten aurrean jarri gaitu. Gure hezkuntza-sistema irakaskuntza ia erabat presentziala izateko diseinatuta dago. Egia da Informazioaren eta Komunikazioaren Teknologia (IKT) erabiltzen ditugula, baina, betiere, aurrez aurreko jarduerari laguntzeko tresna osagarri gisa. Gaur egun, ordea, IKT horiek garrantzi berezia hartu dute gure ikasleei beren ikaskuntza-prozesua ahalbidetzeko bitarteko gisa.

Egoera horrek irakaskuntza- eta ikaskuntza-prozesuari heltzeko modua aldatzera eraman gaitu, testuinguru berri batera egokitzeko; testuinguru horretan, irakasleen eta ikasleen arteko harremana teknologia baldintzatzen du, eta, betiere, kasu gehienetan zuen seme-alaben hezkuntzan zeregin sendoagoa izatera behartuta ikusi zaituzteten familien laguntza estimaezinarekin.

Dokumentu honen helburua da familiei orientazioa ematea hezkuntza-sisteman esku hartzeko eta laguntzeko planteamenduei buruz, ikuspegi inklusibo batetik, zuen seme-alaben ikaskuntza-prozesuan laguntzeko.

ERREFERENTZIA-ESPARRUA

Hezkuntzako sailburuordearen 2019-2020 ikasturtearen amaierarako Hezkuntza Planaren Jarraibideek adierazten duten bezala, hezkuntza-laguntzako behar espezifikoak (HLBP) dituzten **ikasleek curriculumaren egokitzapena edo jarduera-plan pertsonalizatua** izan dezakete. Hau da, hezkuntza-laguntzako behar espezifiko batzuk identifikatu eta aztertu zaizkien ikasleek lan-plan bat dute, non curriculum- eta antolamendu-neurri egokiak jasotzen baitira, beren gaitasunak ahalik eta gehien garatu ahal izateko.

Jarduera-plan pertsonalizatua (curriculumak aberastea, curriculumak egokitzea, hezkuntza indartzeko programa, hezkuntza indartzeko programa...) irakasle tutoreek egiten dute, hainbat profesionalekin lankidetzan, zuen seme-alabak dituen

behar espezifikoaren arabera. **Irakasle tutoreek** jakinaraziko dizuete nork eta nola emango duen laguntza aldi horretan, bai eta egin beharreko doikuntzak ere. Plana garatzeko, beharrezkoa da zuen laguntza.

Irakasle aholkulariengana (lehen hezkuntzako ikastetxeetan) edo **irakasle orientatzaile**engana (bigarren hezkuntzako ikastetxeetan) ere jo dezakezue. Azken horiek irakasleak aholkatzen eta laguntzen dituzte, ikasle guztiek parte hartu eta ikasi ahal izan dezaten. Ikastetxeek kanpoko laguntza-zentroen aholkularitza ere badute, **zonako Berritzegune**ena, hain zuzen.

Hezkuntza-sistemak berariazko **laguntza-profesionalak** ditu, irakasle tutoreekin elkarlanean jarduten dutenak, hala eskatzen duten jardura-plan pertsonalizatuak garatzeko: hizkuntza-errefortzuko irakasleak, pedagogia terapeutikoko irakasleak, entzumen- eta hizkuntza-irakasleak, hezkuntza-laguntzako espezialistak, ikusmen-desgaitasuna duten ikasleen hezkuntza-inklusiorako zentroko profesionalak (IBT-CRI), entzumen-desgaitasunari arreta emateko profesional espezifikoak, terapeuta okupazionalak, fisioterapeuta interpreteak Haur bakoitza desberdina denez, laguntza-motak eta horien intentsitatea aldatu egingo dira, haien beharren arabera.

Irakasle tutoreak adieraziko dizue curriculumaren zer alderditan planteatzen den laguntza eta nola egin dezaketen lan profesional horiek familiarekin. Helburua da guztientzako hezkuntza-proposamen eskuragarriak eskaintzea, batez ere laguntza-premia intentsiboa edo orokorra duten pertsonen. **Hezkuntza-proposamenek lehentasuna eman behar diote ikasle guztien ongizate fisikoa eta emozionala zaintzeari, eta ardatz nagusi izan behar dute desgaitasun larriak dituzten ikasleentzako lan-programetan.**

Era berean, jardura-plan pertsonalizatuak aberasteko proposamenak egin behar dituzte gaitasun handiko ikasleentzat.

ORIENTABIDEAK

Aldaketa-une horietan, antsietatea presente egon ohi da, eta baliteke zuen seme-alabek modu independentean egin ohi dituzten zereginak egiteko zuen laguntza behar izatea, hain zuzen ere, egoerak desberdinak direlako.

Konfinamenduaren arrazoiak ulertzeak, ikaskuntza-ingurune berri batera egokitzeak eta berdinekiko harremana murrizteak ahalegin handia eta erronka handia dakar berekin. Ulermen eta egokitzapen hori beren gaitasun pertsonalak ere garatzen dituzten ikaskuntzak dira, eta hori, zalantzarik gabe, lehen mailako hezkuntza-helburua da.

Garrantzitsua da gogoratzea komeni dela etxeko lan-saioak egituratzea eta antolatzea, errutinak ezartzeko beharra, ariketa fisikoa errutina horietan sartzea edo aparteko egoera horietan ikaskuntzaren garapena motibatu eta erraztuko duen autoebaluazioa sustatzea.

- **Ordutegi-egituraketa eta errutinen beharra**

Beharrezkoa da **ordutegi bat** izatea, ikasteko, atsedean hartzeko, ariketa fisikoa egiteko, telebista ikusteko edo jolas partekatuak egiteko uneekin. Horrek ez du esan nahi ordutegiak ikastetxean zutenaren berdina izan behar duenik (tutoreak antolatutako jarduera interaktiboak egon ezean); aitzitik, bizimodu ordenatua egiteko beharra une honetan ere aplikatu behar da, ezohikoak direlako, hain zuzen ere. Asteburuak desberdinak dira, eta ordutegiak ere aldatu egin behar du.

Ez egin osoaldi luzeak, komeni da mugimenduetarako espazioekin txandakatzea. Hori guztia kontzentratuta lan egin dezaketen denboraren arabera. Aprobetxa zaitzete, ahal duzuenean, interesatzen zaizkizuen gaiei buruzko irakurketa partekatua egiteko.

Zuen semeak edo alabak **komunikatzeko zailtasunak** baditu, orduan ordutegi-koadroak egitea komeni da.

Ziur aski, egiten ari zarete, baina tutorearekin kontsulta dezakezue aldaketaren bat egin behar baduzue.

Ordutegi orok dakartzan **errutinen artean**, osasun-agintariek aholkatzen dituzten garbiketa-ohiturekin zerikusia dutenak ere sartu behar dira; adibidez, eskuak maiz garbitzea.

Errutina berriak sartu nahi badituzue, komeni da pentsatzea, lehenik eta behin, beste errutina bat gehitu nahi duzuen edo jada ohikoa den bat ordeztzea nahi duzuen. Aukeratu egunero egin daitekeen jarduera bat, egun bakoitzeko (edo asteburu bakoitzeko) ordutegiaren parte izan dadin.

- **Atazen arteko trantsizioa egitea**

Ikasle batzuek hobeto betetzen dituzte ordutegiak jarduera bat amaitu eta beste bat hasi behar dutenerako oharrak edo oroigarriak badituzte, bereziki egiten ari direna gustukoa badute. Aldaketa errazagoa izan dadin, aurretik jakin behar dute zer gertatuko den, eta hori hitzezkoak izan daitezkeen abisuekin, piktoekin edo irudi familiarrekin lortzen da. Tenporizadoreak ere ondo datoz, hala nola sukaldeko erlojuak edo mugikorretan datozenak (atzerako kontua), semaforoak... Kontua da ziurtatzea zure semeak edo alabak badakiela zer egingo duen ondoren.

Gaur egun, *online* irakaskuntzak bitarteko digitalen erabilera intentsiboa eskatzen du, eta, egoera horretan, **banakako zereginak** eta familiako gainerakoekin **elkarreraginean dauden zereginak** orekatzen saiatu behar da.

- **Jokabide-arazoak**

Eguneroko ohiturak eta bizikidetzaren aldatzen diren egoera horretan, jokabide-arazoak ager daitezke. Kasu horretan ere, seme-alaben tutorea edo haiekin esku hartzen duten beste profesional batzuk izan ditzakete (osasun-arlokoak edo gizarte-zerbitzuak). Laguntza behar duzuenean eskatu behar duzuela uste dugun arren, baliagarriak izan daitezkeen proposamen batzuk eskaintzen dizkizuegu.

Lehenik eta behin, arazoak sor ditzaketen **ingurumen-ezaugarriren bat ote dagoen** ikusi behar da. Adibidez, etxean bero handia, zarata handia, aldi berean hitz egiten ari diren pertsonak edo tonu oso altua egiten duen ikustea. Egoera bereziki itogarria den eta erantzun oldarkorra edo kontrolik gabekoa izan daitekeen baloratu beharko genuke. Kasu horretan, ahal izanez gero, egoera hori saihestea edo ihesbide bat erraztea litzateke helburua, kontrolik gabeko erantzuna gerta ez dadin.

Ahal den neurrian, komeni da semeak edo alabak ahalik eta kontrol handiena izatea bere jarduketan gainean, deskargatzen duten jardueretarako sarbidea erraztuz, eta jarduera horietara jo ahal izatea “estualdia” edo narritadura agertzen denean.

Batzuetan, arazok zerikusia dute egoera ulertzeko edo ulertarazteko moduarekin. Komunikazioa edo komunikaziorik eza jokabide desegoki askoren oinarrian egon ohi da. Zailtasunak dituzten haurrek ez dute modu desegokian jokatzeko nahi dutelako, baizik eta ez dutelako beste modu batera jokatzeko. Jarrera lasaia eta entzuteko jarrera izateak erabakiak hartzea erraztu dezake.

Ahal den guztietan, zuek, familiok, atsedeen hartzeko uneak izan behar dituzue, egoera zailei hobeto aurre egin ahal izateko.

Azkenik, **jokabide-laguntza** positiboa izenekoa aipatu nahi dugu (ikus esteka eranskinean). Jokabide-arazoei aurre egiteko modu bat da, eta oso interesgarria izan daiteke, arazoen prebentzioa azpimarratzen duelako.

- **Lankidetzaren sareak**

Garrantzitsua da zenbait alderdi azpimarratzea, hala nola **lankidetzaren eta kooperazioa**, zuen eskura dauden baliabide baliotsuak. Horregatik, zuen antzeko premiak dituzten seme-alabak dituzten beste familia batzuekin harremanetan

jartzea eta zailtasunak eta irrika partekatzea lagungarriak izan daitezke.

Zuen gizarte-ingurunearekin egunero komunikatzeko diziplina (telefonoa, bideo-deiak) oso jardunbide baliagarria da konfinamendu-egoera hori gainditzeko.

Seme-alabak ikaskideekin harremanetan jartzea gomendatzen da, eta, ahal bada, lagunekin, hezitzaile gisa, badakigu hori dela haur eta nerabeek orain duten desio nagusietako bat.

Ikaskide batzuekin **harremanetan jartzeko zailtasunak** badaude, irakasle tutoreek egoera ezagutzen dutela bermatu behar da. Kasu horietan, garrantzitsua da erreferentziatzko pertsona bat izatea.

Egoera horrek aukera ematen digu familian partekatzeko eta adierazteko, hainbat modu erabiliz: albisteak komentatuz, telebista ikusiz, lagunekin baliabide telematikoen bidez hitz egin ahal izatea, jolasaren bidez adierazi ahal izatea, eskolan aholkatzen dizkizuten testuak irakurriz, batez ere ipuinak, eskolako hizkuntza ulertzen ez baduzue ere, seme-alabei ipuin bat edo idatzi dituzten gauzak ozen irakurtzen uztea, ezin badute edo ez badituzte. Irakurri, irakurketa partekatua egin zuen aldetik, beharrezkoa bada zuen hizkuntzan, ipuinak edo beste testu batzuk batera idatzi, eta gero komentatu “ez da saihestu behar COVID gaixotasunari buruz hitz egitea eta idaztea, betiere informazioa kontuan hartuta.

Familia-egoera konplexuetan, **laguntza beste erakunde batzuetan** ere bila daiteke: eguneko zentroetan, familiei laguntzeko programetan, gizarte-hezkuntzan, oinarrizko gizarte-zerbitzuetan, osasun-zerbitzuetan, behar desberdinei erantzuteko elkarteetan. Baina baita GKEak eta boluntarioritza ere (adibidez, Eusko Jaurlaritzaren Guztion artean programa).

Nolanahi ere, oinarrizko gizarte-zerbitzuko **eskolako tutorea, pediatra eta gizarte-langilea** dira oinarrizko erreferentziako hiru profesionalak.

Familiak egiten ari zareten lana eta ahalegina aintzat hartuta, espero dugu orientabide horiek baliagarriak izango zaizkizuela eta zuen seme-alabei eskatzen diegun eskola-dedikazioan lagunduko dizuetela.

BALIABIDEAK

- COVID-19 prebentzio-aholkuak
<https://www.euskadi.eus/covid-19-koronavirus-berria/>
- AMARAUNA. ikasgune: baliabideak Amarauna. [Sarbidea](#).
- Etxean ikasten. Familiak. Etxean Ikasten. [Sarbidea](#)
- Etxean laguntzeko gidaria koronabirusean. Erabateko inklusioa. [Gidarako sarbidea](#).
- Egun horietarako gomendioak etxean. Cisen Fundazioa. [Gomendioak eskuratzea](#).
- Nola mantendu aktibo konfinamenduan. Erabateko inklusioa. [Gidarako sarbidea](#).
- Jokabide-laguntza positiboa. Erabateko inklusioa materiale-rako sarbidea.
- DISLEGI. Gipuzkoako Dislexia Elkarte. [Materiala eskuratzea](#).
- Alarma-egoera TEA.org COVID-19. [Materiala eskuratzea](#).
- Dislexia lantzeko baliabide digitalak. [Materialak eskuratzea](#).
- Etxean irakurtzen eta idazten laguntzea COVID-19. Deustuko Unibertsitatea. [Materiala eskuratzea](#).
- Bitartean, etxetik ikasten. Hezkuntza Sailak ETB3rekin batera sortu duen telebista programa. [Materiala eskuratzea](#).
- Familientzako hezkuntza-baliabideak. Carmen Cardeñosa bloga. [Materiala eskuratzea](#).
- Psikomotrizitatea: 50 jarduera baino gehiagorekin biltzea, motrizitate fina lantzeko. [Materiala eskuratzea](#).

- Lineako ikaskuntzarako baliabideen instalazioa. Aniztasunari arreta ematea. HLBP baliabideak eskuratzea.
- EIMA KATALOGOA. Etxetik on-line lan egiteko materialen bilduma. Bildumarako sarbidea.

Hezkuntza-aplikazioak

- Hurrekin hizkuntza lantzeko aplikazioak. Aplikazietarako sarbidea.
- Hezkuntza-aplikazioak. Familiak. Aniztasunarekiko arreta. Educ Ministerioa. Aplikazioak atzitzea.

Piktogramak

- Arasaac (Komunikazio Gehigarri eta Alternatiboaren Aragoiko Ataria) Hainbat material dago emozioak, gizarte-gaiak, hizkuntza, matematika eta abar lantzeko. Hona hemen adibide batzuk:
  - Klean paseatzera irten gaitezke.
http://arasaac.org/materiales.php?id_material=2515...
<https://www.instagram.com/arasaac/>
  - Mintzamina lantzeko materiala. Fonema eta sinfoi guztiak artikulatzea eta dislaliatan esku hartzea.
arasaac.org/materiales.php?id_material=2526...
<http://aulaabierta.arasaac.org/integracion-de-fonemas-en-el-habla...>
  - Kontzientzia fonemikoa.
arasaac.org/materiales.php?id_material=2523...
<https://instagram.com/arasaac/>
  - Familia-ingurunean hizkuntza sustatzeko orientabideak.
arasaac.org/materiales.php?id_material=2505...
<https://instagram.com/arasaac/>

- Zenbakikuntza lantzeko zortzi modu desberdin.
arasaac.org/materiales.php?id_material=2508...
<https://instagram.com/arasaac/>

Biblioteka

- ONCE. Irakurgai-bilduma. Liburutegirako sarbidea.
- Audioliburuen bilduma doan adin guztietako haurrentzat eta ikasleentzat. Bildumarako sarbidea.
- Irakurri erraz: proiektu osoa Inklusioa irakurketa errazeko liburuekin. Erraz Irakurri proiekturako sarbidea.
- Pictoipuinak: piktogramen, musikaren eta soinuaren bidez kontatutako ipuin klasikoak. Pictoipuinetarako sarbidea.
- Ipuin laburrak: narrazio klasikoak eta originalak, gurasoentzako baliabide didaktikoekin. Ipuin laburretarako sarbidea.